

ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี

ฉบับที่ ๒๔/๒๕๕๕

เรื่อง มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๒๗ (ปรับปรุง ๒๕๕๕)

เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกัน

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ (๓) และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้สภาวิชาชีพบัญชีมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดและปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการจัดทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยบัญชี และกฎหมายอื่น ทั้งนี้ มาตรฐานการบัญชีนั้น ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จึงจะใช้บังคับได้

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยความเห็นชอบในการกำหนดมาตรฐานการบัญชีของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีในการประชุมครั้งที่ ๕ (๒/๒๕๕๕) เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ จึงออกประกาศ ดังนี้

ให้ยกเลิกมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๒๗ เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกันตามประกาศ ก.บช. ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑) เรื่อง มาตรฐานการบัญชี ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๒๗ (ปรับปรุง ๒๕๕๕) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกันตามเอกสารที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้แทน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

เกษรี ณรงค์เดช

นายกสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2549)

เรื่อง

การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธนาคาร และสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกัน

คำแถลงการณ์

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ได้ปรับปรุงถ้อยคำและแก้ไขรูปแบบให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นโดยมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 30 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกัน พ.ศ. 2548 (IAS 30 Disclosures in the Financial Statements of Bank and Similar Financial Institutions (2005))

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2549) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกัน

ขอบเขต

1. มาตรฐานฉบับนี้ใช้กับธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้จะเรียกรวมกันว่าสถาบันการเงิน
2. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ใช้แทนมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 27 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกัน

งบกำไรขาดทุน

3. สถาบันการเงินต้องแสดงงบกำไรขาดทุน โดยการจัดหมวดหมู่ตามประเภทของรายได้และค่าใช้จ่าย และเปิดเผยจำนวนเงินของรายได้และค่าใช้จ่ายหลักประเภทต่าง ๆ
4. นอกจากข้อกำหนดต่าง ๆ ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น ๆ การเปิดเผยข้อมูลในงบกำไรขาดทุนหรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน อย่างน้อยต้องรวมถึงรายการรายได้และค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้
 - รายได้ดอกเบี้ยและที่คล้ายคลึงกับดอกเบี้ยรับ
 - ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและที่คล้ายคลึงกับดอกเบี้ยจ่าย
 - รายได้เงินปันผล
 - รายได้ค่าธรรมเนียมและค่านายหน้า
 - ค่าธรรมเนียมจ่ายและค่านายหน้า
 - กำไรหักด้วยขาดทุนที่เกิดจากหลักทรัพย์ที่มีไว้เพื่อซื้อขาย
 - กำไรหักด้วยขาดทุนที่เกิดจากหลักทรัพย์เพื่อการลงทุน
 - กำไรหักด้วยขาดทุนที่เกิดจากธุรกรรมเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ
 - รายได้อื่นจากการดำเนินธุรกิจ
 - ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินให้กู้ยืม และเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อลูกค้า
 - ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป และ
 - ค่าใช้จ่ายอื่นในการดำเนินธุรกิจ
5. รายการที่เป็นรายได้และรายการที่เป็นค่าใช้จ่ายต้องไม่หักกลบลบกันในงบกำไรขาดทุน ยกเว้นรายการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันความเสี่ยง และรายการที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์และหนี้สินที่ให้นำมาหักกลบลบกันตามที่ระบุในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 48 เรื่อง การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับตราสารการเงิน

งบดุล

6. สถาบันการเงินต้องแสดงงบดุลโดยการจัดหมวดหมู่ตามประเภทของสินทรัพย์และหนี้สินและเรียงลำดับตามสภาพคล่องของแต่ละรายการ
7. นอกเหนือจากข้อกำหนดต่าง ๆ ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น ๆ การเปิดเผยข้อมูลในงบดุลหรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน อย่างน้อยต้องรวมถึงรายการสินทรัพย์และหนี้สินดังต่อไปนี้

สินทรัพย์

เงินสดและเงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย
ตัวเงินคลังและพันธบัตรอื่นซึ่งสามารถนำไปขายลดกับธนาคารแห่งประเทศไทยได้
หลักทรัพย์รัฐบาลและหลักทรัพย์อื่น ที่มีไว้เพื่อซื้อขาย
เงินฝากและเงินให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงินอื่น
เงินฝากและเงินให้กู้ยืมแก่ตลาดเงิน
เงินให้กู้ยืมและเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อลูกค้า
หลักทรัพย์เพื่อการลงทุน

หนี้สิน

เงินรับฝากจากสถาบันการเงินอื่น
เงินรับฝากจากตลาดเงิน
เงินรับฝากจากผู้ฝาก
บัตรเงินฝาก
ตัวสัญญาใช้เงินและหนี้สินอื่นจากการออกตราสาร
เงินกู้ยืมอื่น

8. สถาบันการเงินต้องเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินแต่ละชนิดตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 48 เรื่อง การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับตราสารการเงิน

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและภาวะผูกพันรวมทั้งรายการนอกงบดุล

9. สถาบันการเงินต้องเปิดเผยหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและภาวะผูกพันทุกข้อดังต่อไปนี้
 - 9.1 ลักษณะและจำนวนเงินของภาวะผูกพันเกี่ยวกับการให้กู้ยืมที่เพิกถอนไม่ได้ เนื่องจากภาวะผูกพันดังกล่าว สถาบันการเงินไม่อาจใช้ดุลพินิจในการยกเลิกได้โดยไม่ต้องเสี่ยงต่อการถูกปรับหรือเกิดค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเงินสูง
 - 9.2 ลักษณะและจำนวนเงินของหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและภาวะผูกพันที่เกิดจากรายการนอกงบดุลซึ่งรวมถึงรายการที่เกี่ยวข้องกับ
 - 9.2.1 การทดแทนการให้กู้ยืมทางตรงซึ่งรวมถึงการค้ำประกันการกู้ยืมเงิน การรับรองตัวเงินและการออกเลตเตอร์ออฟเครดิตเพื่อการค้ำประกันเงินกู้ยืมและหลักทรัพย์

- 9.2.2 รายการเกี่ยวกับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นซึ่งรวมถึงสัญญาค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญา สัญญาค้ำประกันการขึ้นของประกวดราคา การรับประกัน และเลตเตอร์ออฟเครดิตเพื่อการค้ำประกันรายการเป็นการเฉพาะ
- 9.2.3 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในระยะสั้นที่เกี่ยวกับการค้าซึ่งภาเรดังกล่าวจะสิ้นสุดไปเมื่อมีการส่งมอบสินค้า เช่น เครดิตที่มีเอกสารการค้าประกอบโดยใช้สินค้าตามเอกสารการค้านั้นเป็นหลักประกัน
- 9.2.4 ภาระผูกพันอื่น เช่น วงเงินในการออกตั๋วเงิน และวงเงินหมุนเวียนเพื่อประกันการจำหน่ายตราสารทางการเงิน

วันที่ครบกำหนดของสินทรัพย์และหนี้สิน

10. สถาบันการเงินต้องเปิดเผยการวิเคราะห์สินทรัพย์และหนี้สินโดยการจัดกลุ่มตามวันที่ครบกำหนด ตามระยะเวลาที่เหลืออยู่ ณ วันที่ในงบดุล ถึงวันที่ครบกำหนดตามสัญญา

การระจุกตัวของสินทรัพย์ หนี้สิน และรายการนอกงบดุล

11. สถาบันการเงินต้องเปิดเผยรายการสินทรัพย์ หนี้สิน และรายการนอกงบดุล ตามลักษณะของการระจุกตัวที่มีนัยสำคัญ การเปิดเผยดังกล่าวต้องจำแนกกลุ่มออกตามภูมิศาสตร์ กลุ่มลูกค้าหรือกลุ่มอุตสาหกรรมหรือตามการระจุกตัวของความเสี่ยงใด ๆ รวมทั้งต้องเปิดเผยฐานะเงินตราต่างประเทศสุทธิที่มีนัยสำคัญด้วย

ผลขาดทุนจากการให้กู้ยืมและเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อลูกค้า

12. สถาบันการเงินต้องเปิดเผยรายการดังต่อไปนี้
 - 12.1 นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับเกณฑ์การรับรู้เงินให้กู้ยืมและเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อลูกค้าที่เรียกเก็บไม่ได้เป็นค่าใช้จ่ายและตัดออกจากบัญชี
 - 12.2 รายละเอียดการเคลื่อนไหวของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับเงินให้กู้ยืมและเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อลูกค้าในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี และต้องเปิดเผยรายการต่อไปนี้แยกต่างหากจากกันคือค่าใช้จ่ายหนี้สูญ จำนวนหนี้สูญที่ตัดบัญชี และหนี้สูญรับคืนภายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น
 - 12.3 จำนวนเงินค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญทั้งสิ้น ณ วันที่ในงบดุล และจำนวนเงินที่กันไว้สำหรับผลขาดทุนที่เกิดจากเงินให้กู้ยืมและเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อลูกค้า
13. ส่วนที่เกินจากจำนวนผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้แล้วตามมาตรฐานการบัญชีเรื่องการรับรู้และการวัดมูลค่าตราสารการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) และจำนวนที่คาดจากประสบการณ์ว่าจะขาดทุน ให้ถือเป็นรายการจัดสรรจากกำไรสะสม รายการเครดิตซึ่งเป็นผลมาจากการลดลงของรายการจัดสรรดังกล่าวให้นำไปเพิ่มกำไรสะสม และไม่นำไปรวมในการคำนวณกำไรหรือขาดทุนสำหรับงวด

ความเสี่ยงโดยทั่วไปของสถาบันการเงิน

14. จำนวนเงินที่กันไว้สำหรับความเสี่ยงโดยทั่วไปของสถาบันการเงิน ซึ่งรวมถึงผลขาดทุนในอนาคตและความเสี่ยงที่ไม่อาจคาดได้หรือเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า ต้องเปิดเผยเป็นรายการแยกต่างหาก โดยแสดงเป็นรายการจัดสรรจากกำไรสะสม รายการเครดิตซึ่งเป็นผลมาจากการลดลงของรายการจัดสรรดังกล่าวให้นำไปเพิ่มกำไรสะสม ต้องไม่นำไปรวมในการคำนวณกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ที่ใช้เป็นหลักประกัน

15. สถาบันการเงินต้องเปิดเผยให้ทราบถึงจำนวนหนี้สินที่มีประกันทั้งสิ้น พร้อมทั้งเปิดเผยลักษณะ ประเภท และมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่ใช้เป็นหลักประกัน

วันถือปฏิบัติ

16. มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2549) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกันนี้ ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2550 เป็นต้น